

Raadscommunicatieplan gemeente Maashorst 2023 e.v.

Versie 2 16-11-2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Over de rol van de gemeenteraad.....	2
1.2 Wat is raadscommunicatie?.....	2
1.3 Waarom raadscommunicatie?	3
2. Analyse.....	4
2.1 Besturingsfilosofie gemeente Maashorst.....	4
2.2 Communicatievraagstuk	4
2.3 Sterkte en minder sterke kanten, kansen en bedreigingen.....	5
3. Doelstellingen	6
4. Doelgroepen.....	7
5. Strategie	8
5.1 Boodschap	8
5.2 Communicatiekanalen.....	9
5.3 Uitvoering	10
5.4 Budget.....	11
5.5 Randvoorwaarden	12
5.6 Evaluatie	12
Bijlage 1. Besturings- en organisatiefilosofie Maashorst	13
Bijlage 2. Resultaten enquête juni 2022	14

1. Inleiding

Gemeente Maashorst is een nieuwe gemeente, ontstaan op 1 januari 2022 na een herindeling van de voormalige gemeenten Landerd en Uden. De nieuwe gemeenteraad van de nieuwe gemeente Maashorst wil zijn communicatie professioneel aanpakken. De raad wil vooral investeren in meer kennis over en begrip voor de specifieke rol van de raad als bestuurlijk orgaan van de nieuwe gemeente en de interactie met inwoners vergroten.

Op initiatief van de griffie is daarom dit ‘raadscommunicatieplan 2023 e.v.’ opgesteld, in samenwerking met de afdeling communicatie. Dit is gedaan in samenspraak met de klankbordgroep, bestaande uit de raadsleden Bas Keijzer, Mara Slegers, Genoveef Lukassen en Roel Wittenberg. De input is geleverd door de raadsleden via een online enquête (waarvoor alle raadsleden zijn uitgenodigd via e-mail), waarin we hen hebben gevraagd naar hun wensen en verwachtingen. Acht raadsleden hebben deze vragenlijst ingevuld.

We beschouwen dit document nadrukkelijk als een zogenaamd ‘dynamisch document’ ofwel een groei-model. Veel is namelijk op dit moment nog in ontwikkeling. We zijn immers een nieuwe gemeente; veel moet nog worden geharmoniseerd en vastgesteld. Bij aanvang van de uitvoering van dit plan ligt de focus daarom meer op het delen van informatie. Later vullen we dat aan met activiteiten om te komen tot meer dialoog met inwoners. Zodra de ontwikkelingen aanleiding geven tot aanpassing van dit plan, dan scherpen/vullen we deze eerste versie aan.

1.1 Over de rol van de gemeenteraad

Voor de lezers van dit plan die nog niet/onvoldoende bekend zijn met het bestuursorgaan ‘gemeenteraad’ in het algemeen en de raad van gemeente Maashorst in het bijzonder hieronder wat toelichting en gegevens.

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van een gemeente. Samen met het college van burgemeester en wethouders vormt de gemeenteraad het gemeentebestuur. De gemeenteraad van gemeente Maashorst heeft 31 raadszetels. De gemeenteraadsleden zijn door de inwoners gekozen. Op dit moment (september 2022) hebben 11 politieke partijen (fracties) zitting in de gemeenteraad.

Zie verder: <https://www.gemeentemaashorst.nl/bestuur-en-organisatie/gemeenteraad/samenstelling/> en <https://maashorst.bestuurlijkeinformatie.nl/>

De gemeenteraad heeft grofweg drie taken: volksvertegenwoordiging, kaders stellen en controleren.

- **Volksvertegenwoordiging** is een natuurlijke taak, omdat de raad door de inwoners is gekozen. Toch brengt deze taak vaak lastige dilemma’s met zich mee. Elk besluit kent immers voor- en tegenstanders. Het algemeen belang staat voorop.
- **Kaders stellen** betekent dat de gemeenteraad (algemeen bestuur) op hoofdlijnen bepaalt wat er nodig is in de gemeente. Het college van burgemeester en wethouders (dagelijks bestuur) vertaalt dit beleid naar concrete plannen. De raad beslist over elk voorgesteld plan. Het college voert dit vervolgens uit.
- **Controleren:** nadat op hoofdlijnen is vastgesteld wat nodig is voor de gemeente, ziet de raad erop toe of het college de genomen besluiten goed uitvoert en of de plannen op tijd en binnen budget worden volbracht.

1.2 Wat is raadscommunicatie?

De definitie en afbakening van het begrip raadscommunicatie verschilt per gemeente. Niet elke gemeente heeft immers dezelfde behoefte. Zo zijn er gemeenten waarin de raad alleen communiceert over agenda’s en besluiten. Andere gemeenten stellen jaarlijks gedetailleerde communicatieplannen op. In Maashorst willen we een stapje verder gaan dan alleen agenda’s en besluiten delen, want dat past bij onze kernwaarden *samen, open en omgevingsbewust*.

In dit plan verstaan we onder raadscommunicatie:

Raadscommunicatie is communicatie door de gemeenteraad **als geheel**, gericht op:

- het verduidelijken van het werk van de gemeenteraad, d.w.z.: duidelijkheid over de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken en de bevoegdheden van de raad;
- het ophalen en toetsen van informatie die van belang is voor het werk van de gemeenteraad. Om inwoners van de gemeente Maashorst goed te kunnen vertegenwoordigen, moet de raad immers weten wat er leeft en hoe belanghebbenden denken over ideeën en voorgenomen beleid.

Raadscommunicatie is nadrukkelijk NIET communicatie vanuit afzonderlijke politieke partijen, fracties of individuele raadsleden. Het delen van partijpolitieke standpunten is de verantwoordelijkheid van de politieke partijen zelf. Die standpunten kunnen weliswaar (objectief) in de communicatie namens de gehele raad worden benoemd, maar raadscommunicatie is niet bedoeld voor profilering van personen of partijen. Met andere woorden: raadscommunicatie is altijd **objectief en politiek-neutraal**.

Raadscommunicatie is ook altijd **tweerichtingsverkeer**: het gaat niet alleen om zenden vanuit de raad, maar evengoed om luisteren naar en ophalen bij de inwoners die door de raad worden vertegenwoordigd.

1.3 Waarom raadscommunicatie?

Als gemeenteraad van een nieuwe gemeente onderschrijven we het belang van goede raadscommunicatie. We zien raadscommunicatie niet alleen als een plicht van een volksvertegenwoordigend orgaan, maar ook als een kritische succesfactor voor een goed functionerende lokale democratie. Of zoals de 'Agenda Lokale Democratie' stelt: *"Goede informatievoorziening over de lokale beleids- en besluitvorming en de prestaties van politici en bestuurders is een randvoorwaarde voor een goed functionerende lokale democratie."* (ministerie BZK, maart 2015)

Niet voor niets heeft Maashorst begrippen als *open, samen* en *omgevingsbewust* gekozen als gewenste kernwaarden voor onze nieuwe gemeente¹. Daar past ook een herkenbare en toegankelijke gemeenteraad bij, zowel online als offline. Even belangrijk is het dat inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden weten waar de raad over gaat. Niet elk contact betekent immers automatisch dat de gemeenteraad een probleem kan oplossen of wensen kan realiseren.

We willen een goede start maken in onze nieuwe gemeente en investeren in een goede relatie tussen de gemeenteraad als hoogste gemeentelijk bestuursorgaan en de inwoners van onze gemeente. Vandaar dit nieuwe communicatieplan.²

¹ Bij de voorbereiding van de herindeling zijn in opdracht van de stuurgroep herindeling (waarin beide burgemeesters van Landerd en Uden en de kwartiermaker zitting hadden) door de toenmalige werkgroep Organisatie en Cultuur (samengesteld uit een afvaardiging van ambtenaren uit beide gemeenten) na een inventarisatieronde in beide organisaties vijf kernwaarden gedestilleerd: *Ondernemend&leef, Omgevingsbewust, Samen, Eigenaarschap, Open*. Op basis daarvan is een organisatie – en bestuursfilosofie (missie en visie) opgesteld voor de nieuwe gemeente. In juli 2020 is deze filosofie vastgesteld door beide colleges.

² Disclaimer: Communicatie is geen tovermiddel. Met goede communicatie kun je weliswaar veel bereiken, maar beïnvloeding van componenten als kennis, houding en gedrag is nu eenmaal van meer factoren afhankelijk. Heldere afspraken en een planmatige aanpak vormen echter wel een stevig startblok.

2. Analyse

2.1 Besturingsfilosofie gemeente Maashorst

De besturings- en organisatiefilosofie van gemeente Maashorst zijn leidend voor dit communicatieplan (zie bijlage 1). Daarin zijn onder meer de missie, visie en kernwaarden als volgt verwoord:

MISSIE

“We zijn samen verantwoordelijk voor prettig wonen, werken en recreëren in Maashorst. We spelen in op de behoeften van onze gemeenschap. Daarbij hebben we oog voor de diversiteit van onze zes kernen. We zijn een betrouwbare partner voor inwoners, ondernemers, organisaties en onze partners in de regio. En we zetten ons in voor goede voorzieningen en de ontwikkeling van ons prachtige natuurgebied.”

VISIE

“We staan als gemeente Maashorst midden in de maatschappij. We bepalen koers, zijn er als het nodig is en laten los waar het kan. We geloven in de kracht en het talent van onze inwoners, ondernemers, organisaties en collega’s. Die benutten we ook graag. Daar waar nodig bieden we maatwerk en zijn we flexibel en wendbaar. We tonen lef en zijn ondernemend en resultaatgericht.”

KERNWAARDEN

- Ondernemend & lef
- Omgevingsbewust
- Samen
- Eigenaarschap
- Open

Voor meer informatie, zie Bijlage 1: Organisatie- en besturingsfilosofie [of bekijk deze online via intranet](#).

2.2 Communicatievraagstuk

Sinds de herindeling kunnen inwoners van Maashorst weliswaar te rade op de website van de gemeente (zie: <https://www.gemeentemaashorst.nl/bestuur-en-organisatie/gemeenteraad/>) en het platform voor bestuurlijke informatie (zie: <https://maashorst.bestuurlijkeinformatie.nl/>), en we kondigen regelmatig agenda’s aan in de weekbladen, maar er is nog geen opvolging gegeven aan de wens tot planmatige verduidelijking van de rol van de raad en de zichtbaarheid van de raad, noch aan het streven naar dialoog.

Met een planmatige aanpak van de raadscommunicatie willen we in eerste instantie investeren in het kennisniveau van inwoners en andere belanghebbenden. We verwachten dat dit (op langere termijn) kan bijdragen aan meer betrokkenheid bij voor hen relevante raadsbesluiten, of minstens meer bereidheid om met de raad in gesprek te gaan (actief en reactief). Bij een organisatie die ‘open, ondernemend, omgevingsbewust (met eigenaarschap) en samen’ wil werken, past een gemeenteraad die zichtbaar is en goed bereikbaar.

Dit communicatieplan is het antwoord op het volgende communicatievraagstuk:

Hoe kan communicatie eraan bijdragen dat inwoners van gemeente Maashorst en andere belanghebbenden

- **weten dát gemeente Maashorst een gemeenteraad heeft?**
- **begrijpen wat de rol is van die gemeenteraad?**
- **weten waar ze relevante informatie kunnen vinden van en over de raad?**
- **weten hoe ze in contact kunnen komen met de raad?**
- **weten met welke vraagstukken ze terecht kunnen bij de raad?**

2.3 Sterkte en minder sterke kanten, kansen en bedreigingen

Vlak voor de zomervakantie nodigden we de raadsleden uit om via een online enquête mee te denken over de raadscommunicatie. Acht raadsleden hebben de vragen beantwoord. Een korte samenvatting van de resultaten is bijgevoegd als bijlage 2 Resultaten enquête juni 2022.

Mede op basis van deze input destilleerden wij de volgende sterke en minder sterke kanten voor de gemeenteraad van Maashorst, evenals kansen en bedreigingen.

Sterke kanten

- Raadsleden wonen in onze gemeente en hebben goede voelsprietten/wortels in de gemeenschap.
- Raadsleden zetten zich in vanuit maatschappelijke betrokkenheid.
- Er is meer dan voldoende expertise binnen de ambtelijke organisatie en politieke partijen op het gebied van communicatie en participatie.

Minder sterke kanten

- Raadscommunicatie is nu gekoppeld aan vergaderingen en/of ad hoc gelegenheden. Er ligt (nog) geen bredere communicatiestrategie en -plan aan ten grondslag.
- Er is nu (2022) nog sprake van twee 'bloedgroepen' (voormalig Landerd, voormalig Uden) als gevolg van de herindeling, met het risico dat raadsleden denken vanuit 'bij ons deden we dat altijd zo'. Het toegroeien naar en uitdragen van één gezamenlijke Maashorstcultuur (ook binnen de raad) vergt tijd en is een gezamenlijke zoektocht.
- Het bereik van de huidige raadscommunicatie lijkt beperkt (althans, zo ervaren de bevroegde raadsleden. Het bereik onder de verschillende doelgroepen is niet formeel gemeten).
- Raadsleden hebben naast hun werk en raadslidmaatschap over het algemeen weinig tijd om extra tijd te investeren in communicatie-activiteiten voor de raad.

Kansen

- De nieuwe gemeente Maashorst timmert hard aan de weg: de raad kan met zijn communicatie gebruikmaken van het effect van het lopende branding-programma³, én daar op zijn beurt aan bijdragen (win-win).
- Er zijn diverse ontwikkelingen (beleidsharmonisaties, Omgevingswet, evaluatie herindeling, participatiebeleid, kernenbeleid) die de gemeenteraad kan aangrijpen om meer bekendheid voor het raadswerk te genereren.
- We kunnen meer gebruik maken van de behoefte van (met name de lokale) media aan tips en gemakkelijk bereikbare achtergrondinformatie, via persberichten en persgesprekken.
- In onze samenleving in het algemeen en in het openbaar lokaal bestuur in het bijzonder, wordt steeds meer waarde gehecht aan de participatieve democratie. Steeds meer inwoners willen betrokken zijn bij hun directe leefomgeving; steeds meer bestuurders kiezen voor een aanpak waar belanghebbenden eerder en nauwer bij worden betrokken. Communicatie kan bijdragen aan het verkleinen van de afstand tussen burger en overheid, mits met die communicatie aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - Verwachtingen (inclusief rollen en verantwoordelijkheden) uitspreken
 - Op tijd communiceren
 - In begrijpelijke taal communiceren
 - Informatie beschikbaar maken voor iedereen (ook mensen met een beperking of mensen die minder digitaal vaardig zijn)
 - Tweerichtingsverkeer faciliteren.

³ Onder de titel 'Explore Maashorst' wordt geïnvesteerd om gemeente Maashorst op de kaart te zetten (vooral vanuit toeristisch perspectief). Daarnaast lopen diverse campagnes om de ambities van de nieuwe gemeente toe te lichten en de bestuurders voor te stellen.

Bedreigingen

- Er is altijd sprake van enige spanning tussen participatieve democratie en representatieve democratie. De raadsleden zijn democratisch verkozen door de inwoners van de gemeente bij de gemeenteraadsverkiezingen. Daarom spreken we van een representatieve democratie. Met de participatieve democratie beogen we dat inwoners zelf zeggenschap krijgen over beslissingen, doordat ze ideeën aandragen en hun mening geven bij de voorbereiding van de besluitvorming. Hoe verhouden deze twee vormen van democratie zich tot elkaar en hoe bewaken we de balans?
- Het is niet altijd eenvoudig om de berichtgeving apolitiek en objectief te houden. Bovendien worden communicatie-uitingen als gevolg van toenemend populisme mogelijk gepolitiseerd en 'misbruikt' voor andere doeleinden dan bedoeld door de zender.
- We bereiken met raadscommunicatie doorgaans vrij eenvoudig de groep 'toch al betrokken inwoners' (vaak gaat het om steeds dezelfde mensen). Het is echter steeds opnieuw een uitdaging om juist de grotere groep minder actieve inwoners te bereiken. Bovendien raken mensen doorgaans pas geïnteresseerd/betrokken als ze een direct persoonlijk belang hebben.
- Er is bij elk thema/onderwerp veelal een kleine groep mensen die dominant zijn mening geeft en die daardoor van invloed is op de stillere meerderheid. Of die de stille meerderheid overschreeuwt, waardoor andere standpunten niet meer worden gehoord.
- Er is sprake van groot wantrouwen in de overheid onder inwoners (zie ook: <https://www.rug.nl/cf/nieuws/newitems/2021/maatschappelijk-onbehagen>). Dat terugwinnen is moeilijk, want vertrouwen komt te voet en gaat te paard.

3. Doelstellingen

Dit communicatieplan moet bijdragen aan de volgende drie doelstellingen:

1. Informeren over de taken, bevoegdheden en werkwijze (procedureel én inhoudelijk) van de raad.
(INFORMEREN)
2. De zichtbaarheid en toegankelijkheid van de gemeenteraad vergroten.
(PROFILEREN)
3. Inwoners betrekken bij de gemeenteraad en zijn werkzaamheden.
(INTERACTIE)

We starten met informerende activiteiten (korte termijn). Daarna volgen meer profilerende activiteiten (middellange termijn), en tot slot (lange termijn) volgen activiteiten die meer gericht zijn op interactie. Zie verder hoofdstuk 5. Strategie.

4. Doelgroepen

We richten ons met dit plan op de volgende doelgroepen:

	Doelgroep	Toelichting
Primair	Inwoners van gemeente Maashorst	<ul style="list-style-type: none"> • Omdat zij degenen zijn die bepalen hoe de raad is samengesteld. De raad heeft vanuit zijn volksvertegenwoordigende rol de plicht om verantwoording aan hen af te leggen. • Omdat zij direct belanghebbenden zijn van de taakuitvoering (lees: besluitvorming) van de gemeenteraad.
	Ondernemers	
	Maatschappelijke organisaties	
	Belangenorganisaties	
Secundair	Raadsleden	Elk raadslid is ambassadeur van de raad als geheel en daarmee mede-zender van de raadscommunicatie, dus moet goed op de hoogte zijn van de raadscommunicatie (en deze kunnen toelichten/onderbouwen)
	Het college van burgemeester en wethouders	Het college van B en W vormt samen met de gemeenteraad het bestuur van de gemeente. Voor hun onderlinge verhouding en rolverdeling is het van groot belang dat beiden goed met elkaar communiceren én elkaar goed op de hoogte houden van communicatie-activiteiten (aard én planning).
	Directie Medewerkers gemeente Maashorst	Elke ambtenaar is ambassadeur van gemeente Maashorst en daarmee – samen met de bestuurders - medeverantwoordelijk voor de relatie van de gemeente met haar inwoners. Daarom is het belangrijk dat directie en medewerkers goed op de hoogte zijn van (en zich bij voorkeur herkennen in) communicatie-activiteiten van de gemeenteraad (aard én planning). Daarnaast zijn directie en medewerkers verantwoordelijk voor de uitvoering van de besluiten van de raad. Voor hun werk is het dus belangrijk dat ze goed op de hoogte blijven.
	Politieke partijen	Politieke partijen vormen de ruggengraat van de raad en zijn daarmee van grote invloed op het profiel van de raad. Als samenstellende delen moeten zij uiteraard goed op de hoogte zijn van raadscommunicatie.
	Media	Media vormen een belangrijke intermediair voor de boodschap van de raad en kunnen een rol vervullen bij het duiden en toetsen van besluiten en werkwijze.
	Collega-gemeenteraden van omliggende gemeenten en regionale contacten	

5. Strategie

We kiezen voor de aanpak van raadscommunicatie voor de volgende strategische uitgangspunten:

Korte, middellange en lange termijn

We kiezen ervoor om de raadscommunicatie op te bouwen in drie fasen:

1. We starten met activiteiten gericht op het vergroten van kennis, in antwoord op vragen als:
 - a. Wat doet een gemeenteraad? (rol, taken)
 - b. Waarover gaat de gemeenteraad? (bevoegdheden en verhouding tot college)
2. Vervolgens komen daar activiteiten bij die meer gericht zijn op profilering van de raad, in antwoord op vragen als:
 - a. Wie zitten er in de gemeenteraad?
 - b. Wat staat er zoal op de agenda van de raad (actualiteit)?
 - c. Welke meningen / aspecten worden gewogen bij besluitvorming?
 - d. Waarom is het werk van de gemeenteraad zo leuk en belangrijk?
3. Ten slotte komen daar activiteiten bij die gericht zijn op dialoog, in antwoord op vragen als:
 - a. Hoe kan ik mijn mening/wensen delen met de raad?
 - b. Wat moet de raad weten om goed gefundeerd een besluit te kunnen nemen?

We kiezen voor deze opbouw vanuit de wetenschap dat mensen eerst moeten weten, kennen en begrijpen, voordat je ze kunt verleiden tot betrokkenheid en actie. Bovendien werken we vanuit een relatief nieuwe situatie in een nieuwe gemeente die pas een half jaar zélf aan het bouwen is aan een eigen profilering/naamsbekendheid. Een gefaseerde aanpak laat ons de ruimte om zoveel mogelijk 'mee te liften' op het branding-programma van Maashorst.

Eigen én externe kanalen

Bij onze communicatie-aanpak van raadscommunicatie zetten we in op zowel eigen als externe communicatiekanalen. De eigen kanalen zetten we in, omdat we daarover zelf de regie kunnen voeren. We bepalen zelf de aard van de boodschap, het moment waarop we willen communiceren en de frequentie. Daarnaast maken we gebruik van externe kanalen (onder regie van derden) onder de voorwaarde dat deze externe kanalen zich houden aan de journalistieke principes van hoor en wederhoor. Hoewel we daarbij nooit zelf de regie kunnen voeren, is samenwerking gewenst om de onpartijdigheid te benadrukken (hoe genuanceerd je zelf ook communiceert; als de boodschap wordt gecommuniceerd door meer dan één, bij voorkeur onafhankelijke zender(s), is de ontvanger eerder bereid de boodschap te geloven). Bovendien zijn bereik, herhaling en continuïteit belangrijke voorwaarden om kennis te vermeerderen bij een zo groot mogelijke groep.

5.1 Boodschap

De leidende boodschap voor alle raadscommunicatie in het kader van dit communicatieplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- We zijn samen verantwoordelijk voor prettig wonen, werken en recreëren in Maashorst. Daarom vinden wij (de gemeenteraad van Maashorst) contact en afstemming met u als inwoner, ondernemer of anderszins betrokken belanghebbende heel belangrijk.
- Als gemeenteraad zijn wij democratisch door u verkozen om de volgende taken uit te oefenen:
 1. **Volkvertegenwoordiging:** we moeten u, de bevolking, vertegenwoordigen. Bij elk besluit staat het algemeen belang voorop.
 2. **Kaders stellen:** we bepalen op hoofdlijnen wat er nodig is in de gemeente en waarmee het college van burgemeester en wethouders dus aan de slag moet. Het college vertaalt die

hoofdpijnen naar concrete plannen. Wij als raad beslissen over elk voorgesteld plan. Het college voert dit vervolgens uit.

3. **Controleren:** we controleren of het college de genomen besluiten goed uitvoert en of de plannen op tijd en binnen budget worden volbracht.
- De gemeenteraad Maashorst heeft 31 raadszetels. Er zitten 11 politieke partijen (fracties) in de gemeenteraad. Benieuwd wie de raadsleden zijn die u vertegenwoordigen? Ga dan naar <https://www.gemeentemaashorst.nl/bestuur-en-organisatie/gemeenteraad/samenstelling/>
 - Wilt u meer weten over ons werk? Ga naar www.gemeentemaashorst.nl/raad of neem contact op met de griffie (0413 - 28 10 33; griffie@gemeentemaashorst.nl).

5.2 Communicatiekanalen

We willen voor de raadscommunicatie de volgende communicatiekanalen inzetten:

- Website van de gemeente www.gemeentemaashorst.nl
- Website van de gemeenteraad <https://maashorst.bestuurlijkeinformatie.nl/>
- Activiteit/ontmoeting gericht op de profilering van de raad zoals 'gast van de raad', cursus 'Politiek actief', ontvangst scholen, kindergemeenteraad, werkbezoeken, e.d.
- Folders en posters
- Live uitzending van vergaderingen
- Sociale media gemeente: twitter, Facebook, Instagram, YouTube en LinkedIn
- Participatieplatform www.maashorstaanhetwoord.nl (peiling, enquête)
- Gemeentepagina's in Udens weekblad en Kliknieuws en Arena lokaal
- Publicatie (persbericht, artikel, column), bijvoorbeeld in Bedrijvig Maashorst of een vakmagazine
- Filmpjes, vlogs
- Nieuws- of achtergronditems lokale tv-zender Dtv.
- Intranet

In onderstaand schema hebben we in het kort op een rijtje gezet welke kanalen het meest geschikt zijn voor welke doelgroepen en welk doel.

Doelgroep > Doel v	Inwoners	Ondernemers	Ambtenaren	Media
Informereren	Website Sociale media Infopagina weekbladen Publicatie Dtv	Website Sociale media Infopagina weekbladen Publicatie Brabants Dagblad	Intranet Persoonlijke contacten	Website Persbericht Persoonlijke contacten
Profileren	Website Sociale media Infopagina weekbladen Publicatie Dtv	Website Sociale media Infopagina weekbladen Publicatie (Bedrijvig Maashorst)	Intranet	
Participeren	Live ontmoetingen Website Sociale media Maashorstaanhetwoord	Live ontmoetingen Website Sociale media Maashorstaanhetwoord		

5.3 Uitvoering

We gaan gefaseerd de volgende communicatiemiddelen uitwerken en inzetten voor de gemeenteraad. De raad wordt over de uitwerking geïnformeerd.

Korte termijn

1. Sociale media en infopagina's weekbladen

De gemeente Maashorst heeft een Facebook-, Twitter-, LinkedIn- en Instagramaccount waar Team Communicatie regelmatig berichten op plaatst. Ook beschikken we wekelijks over publicatieruimte van 1-2 pagina's in de lokale weekbladen ('Informatie van de gemeente'). Momenteel worden via sociale media en op de gemeentelijke pagina's in de weekbladen alleen nog maar de vergaderingen van de raad aangekondigd.

De griffie levert voortaan (in afstemming met Team Communicatie) met grotere regelmaat (het streven is: 1 x per maand) namens de gemeenteraad berichten aan. Denk daarbij aan een 'wist u dat?' (over de rol van de raad), een toelichting op een agendapunt, een dilemma/stelling over een actueel vraagstuk, een nieuwsbericht (bezoek CdK, verslag/foto's werkbijeenkomsten, etc.) of een quote van een raadslid. We werken toe naar een maandelijkse, vaste raadsrubriek (zie punt 6. Raadsrubriek in de weekbladen). Voorwaarde is wel dat de informatie past binnen de lopende overeenkomst met de weekbladen (voor ruimte van max. 2 pagina's per week). Zie ook: 5.4 Budget.

Per publicatie wordt afgewogen of het interessant/nodig is om dezelfde boodschap te publiceren op het intranet van de gemeente, en/of onder de aandacht te brengen via social media.

2. Persberichten

Team Communicatie en de griffie wegen voortaan bij persberichten over raadsbesluiten steeds af of een alinea kan worden toegevoegd met een standpunt van de raad. Daarnaast zullen we kijken op welke momenten het gewenst is om separaat als raad een persbericht te versturen.

Als een besluit is genomen als gevolg van een motie of amendement van de raad, vermelden we dat expliciet met een citaat van een van de indieners.

Persberichten worden overigens altijd geplaatst als nieuwsbericht op de website van de gemeente. Vaak wordt ook via sociale media (afhankelijk van de nieuwswaarde en geschiktheid voor publicatie via deze kanalen) aandacht besteed aan (en verwezen naar) het nieuwsitem.

3. Doorontwikkeling website raad/RIS

Het RaadsInformatieSysteem (RIS) werd aanvankelijk voornamelijk gebruikt voor het plaatsen van agenda's en stukken. Algemene informatie over de raad stond alleen op de gemeentelijke website. Omdat het voor inwoners belangrijk is dat alle informatie over de raad eenvoudig en compleet is te raadplegen, willen we het RIS verder ontwikkelen naar een website waarop alle informatie over de raad te vinden is. Op de website van de gemeente komt op een duidelijk zichtbare plaats een link naar het RIS. Ook maken we duidelijker via diverse communicatiekanalen hoe inwoners de vergaderingen van de raad kunnen volgen.

4. Publieksvriendelijke toelichting agendapunten

Op de agenda's van de commissie- en raadsvergaderingen geven we bij zoveel mogelijk punten een zogenaamde publieksvriendelijke toelichting. Dat is een korte tekst (enkele regels) in begrijpelijke (leken)taal op B1-niveau (= eenvoudig Nederlands).

De voor deze agendapunten opgestelde publieksvriendelijke toelichting vormt ook de input voor publicatie op de sociale mediakanalen of informatiepagina's van de gemeente in de weekbladen.

5. Gast van de Raad

Een beproefd concept in veel andere gemeenten is 'gast van de raad', een programma met als doel om

inwoners kennis te laten maken met het werk van de gemeenteraad. Voor elke raadsvergadering worden willekeurig mensen geselecteerd uit de GBA. Zij krijgen vervolgens een uitnodiging om een raadsvergadering bij te wonen. Ook is het mogelijk om je als inwoner van de gemeente zelf aan te melden. Daarnaast zullen we actief de middelbare scholen en het jongerenwerk in onze gemeente benaderen voor ontmoetingen met de leeftijdsgroep 12-20-jarigen.

De griffie zorgt voor de coördinatie en ondersteuning. In afstemming met de raad worden afspraken gemaakt over de aanpak, waarin bij voorkeur zowel individuele raadsleden (en fractieassistenten) als de burgemeester een rol krijgen bij het ontvangen en begeleiden van de gasten.

6. Kindergemeenteraad Maashorst

De Kindergemeenteraad laat groep 7-leerlingen op een speelse manier kennismaken met politiek en burgerschap. De kinderen worden gestimuleerd om mee te denken over allerlei onderwerpen die hun leefomgeving aangaan. Zij leren hoe een democratie werkt, hoe het gemeentebestuur in elkaar zit en hoe beleid tot stand komt. Gebaseerd op het principe 'leren door ervaren'.

Gekeken wordt hoe de Kindergemeenteraad Maashorst het beste kan worden voortgezet en doorontwikkeld. Het doel is om deze jonge doelgroep te laten kennismaken met het lokale bestuur en de politiek.

Middellange termijn

7. Raadsrubriek in de weekbladen

Maandelijks komt op de informatiepagina's van de gemeente in de lokale weekbladen Udens Weekblad en Arena Lokaal ruimte voor een raadsrubriek. Voor de invulling van deze rubriek stellen we jaarlijks een contentkalender op, die we afstemmen met het presidium. Mogelijkheden zijn onder meer:

- Column van een raadslid / Raadslid aan het woord
- Terug- of vooruitblik op de afgelopen/komende raadsmaand door één of meerdere fracties
- Uitleg over 'hoe werkt de raad?', bijv. over inspreken, BOB-model e.d.
- Agenda (wordt nu al gepubliceerd)
- Nieuwsbericht
- Oproep/uitnodiging bijeenkomsten
- Citaat van de maand (met context)
- ThrowBack Thursday (TBT): besluit van jaren geleden nog eens onder de loep, hoe gaat 't met oud-raadslid, etc.

Van iedere fractie/raadslid verwachten we een bijdrage aan deze pagina, gespreid over de tijd. De griffie zorgt voor de coördinatie en ondersteuning. Team Communicatie kan helpen bij het schrijven/redigeren.

Lange termijn

8. Cursus politiek actief (eerste helft 2025)

De cursus *Politiek Actief* van ProDemos biedt inwoners de gelegenheid om een kijkje te nemen achter de schermen van de lokale politiek. Doel is om inwoners enthousiast te maken om politiek actief te worden, bijvoorbeeld als lid van een politieke partij, in een adviesraad of als raadslid. Omdat zowel de cursisten als raadsleden in het verleden (in de voormalige gemeenten Landerd en Uden) erg enthousiast waren over deze cursus (en een aantal cursisten door de cursus ook daadwerkelijk politiek actief is geworden), stellen we voor om deze cursus nogmaals te organiseren ruim voorafgaand aan de volgende gemeenteraadsverkiezingen.

5.4 Budget

Voor realisatie van de voorgestelde communicatie-inspanningen zoals beschreven in voorgaande paragraaf is naar onze inschatting het volgende nodig:

Communicatie-activiteit	Geraamde kosten per jaar
Inzet van een communicatieadviseur 8 uren per week, schaal 9	20.000
Werkbudget voor inzet creatie, vervaardigen foto's en filmpjes, advertentie-ruimte, drukwerk	10.000
Uitbreiding overeenkomst weekbladen Udens Weekblad en Arena Lokaal (wanneer we meer ruimte nodig hebben dan de 1,5-2 pagina's per week die al in de begroting zijn meegenomen). Halve pagina extra per week: 52 x € 625	32.500

5.5 Randvoorwaarden

Om tot een succesvolle uitvoering van dit plan te komen, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan:

1. Alle ambtenaren, afdelingen, bestuurders en bestuurlijke organen realiseren zich dat ze vertegenwoordiger/ambassadeur zijn van Maashorst conform onze [organisatie- en besturingsfilosofie](#).
2. Raadscommunicatie sluit aan op de visie en het communicatiebeleid van de gemeente Maashorst.
3. De raad communiceert als geheel. Partijpolitieke communicatie is aan de partijen zelf.
4. Raadscommunicatie is nooit politiek gekleurd. Raadscommunicatie kan wel voorzien in objectieve informatievoorziening over de politiek.
5. In de raadscommunicatie lichten we in elk geval altijd de controlerende of kaderstellende rol van de raad toe. Steeds leggen we uit wat dat betekent.
6. Raadscommunicatie gaat uit van dialoog. Luisteren is even belangrijk als zenden.
7. De uitvoering en coördinatie van de raadscommunicatie ligt bij de hiervoor aan te stellen communicatieadviseur (onderdeel van Team Communicatie & Creatie), onder functionele aansturing van de griffie. Voor afstemming beroept de griffie zich op het presidium (zie hieronder).
8. Er moeten voldoende personele capaciteit en financiële middelen beschikbaar worden gesteld om dit plan uit te voeren.
9. Het communicatieplan wordt elk jaar geëvalueerd, aangescherpt en aangevuld (zie paragraaf 5.6 Evaluatie).

5.6 Evaluatie

Dit communicatieplan wordt jaarlijks geëvalueerd met het presidium volgens onderstaand schema. De raad ontvangt een afschrift van deze evaluaties.

Jaar	Kwartaal	Actie
2023	Q4	evaluatie op inzet communicatiemiddelen
2024	Q2/3	tussentijdse evaluatie proces én inhoud
2024	Q4	evaluatie op inzet communicatiemiddelen
2025	Q4	evaluatie op inzet communicatiemiddelen
2026	Q1	eindevaluatie (einde bestuursperiode)

Bij de evaluatie staan de volgende vragen centraal:

- Wat ging goed?
- Welke lessen kunnen we trekken voor een volgende keer?
- Hoe kunnen we het bereik vergroten?
- Hoe kunnen we de effectiviteit vergroten?
- Hoe vaak hebben inwoners contact opgenomen met de raad/griffie naar aanleiding van deze communicatie-uitingen?
- Waar staan we t.a.v. de gestelde doelstellingen? Moeten we nog extra inspanningen doen om ze te halen? Zijn dit nog de goede doelstellingen?

Besturingsfilosofie & organisatiefilosofie

In de aanloop naar de gemeente Maashorst zijn een besturingsfilosofie en organisatiefilosofie opgesteld. Ze geven weer waar Maashorst voor staat: het schiet op welke wijze bestuur en organisatie de ambities van de gemeente willen bereiken. Op basis van deze documenten is bovendien de organisatiestructuur uitgewerkt, zoals welke teams er in de nieuwe organisatie van Maashorst zijn.

Missie

In de gemeente Maashorst is het heerlijk wonen, werken en recreëren. Daar zorgen we samen voor. We spelen in op de behoeften van onze gemeenschap. Daarbij hebben we oog voor de diversiteit van onze zets-kernen. We zijn een betrouwbare partner voor inwoners, ondernemers, organisaties en onze partners in de regio. En zetten ons in voor goede voorkeuzen en de ontwikkeling van ons prachtige natuurgebied.

Visie

We staan als gemeente Maashorst midden in de maatschappij. We bepalen koers, zijn er als het nodig is en laten los waar het kan. We geloven in de kracht en het talent van onze inwoners, ondernemers, organisaties en collega's. Die benutten we ook graag. Daarvoor nodig bieden we maatwerk en zijn we flexibel en wendbaar. We komen 1e en zijn ondernemend en resultaatgericht.

Hoe doen we dat? Onze kernwaarden

Ondernemend & Lef

We denken in kansen en mogelijkheden

In de gemeente Maashorst durven we anders te zijn dan anderen en kiezen op onderwerpen bewust om voorop te lopen. We denken in kansen en mogelijkheden en durven onze nek uit te steken. Er is ruimte om te experimenteren. Lef hebben betekent aan de andere kant ook keuzes maken en 'nee' durven te zeggen.

Omgevingsbewust

We weten wat er speelt

We weten wat er leeft onder onze inwoners en luisteren naar de behoeften en de vragen die er zijn. We willen dat iedereen zich fijn voelt, zich onderdeel voelt van onze samenleving. We zijn dichtbaar als gemeente, mensen weten ons te vinden, we staan in contact met elkaar. Ook gebruiken we de mogelijkheden die data ons biedt. We zetten de kennis, input van de omgeving en data in om de juiste keuzes te maken.

Samen

We werken samen voor en met onze partners

We pakken de dingen samen met onze omgeving, onze partners en onze inwoners op. We nemen de leidende rol, geven ruimte aan initiatieven van onze inwoners, organisaties, ondernemers en andere partners. We hebben vertrouwen in het oordeel van onze inwoners en durven los te laten. We spreken duidelijk af wie wat oppakt, wat ieders rol is en houden het gezamenlijk doel steeds voor ogen.

Eigenaarschap

We tonen en nemen verantwoordelijkheid

In de gemeente Maashorst voelen we ons eigenaar voor de onderwerpen waarvoor we als gemeente aan zet zijn. We tonen en nemen onze verantwoordelijkheid, ieder vanuit eigen rol, taak en professionaliteit. We staan voor ons volk, leveren kwaliteit en zijn aansprekbaar op resultaten. Daarbij hebben we niet alleen oog voor onze eigen takenpakket; samen zijn wij de gemeente Maashorst en we kijken niet weg.

Open

We zijn transparant en duidelijk

De gemeente Maashorst is betrouwbaar, openrecht en duidelijk. We komen afspraken en verwachtingen na, richting inwoners, organisaties, ondernemers, collega's en bestuur. En we gaan respectvol met elkaar om. We leggen uit wat we doen, waarom we dat doen en communiceren daar duidelijk over. We geven inzicht in de keuzes die we maken. We staan daarbij open voor feedback, durven hier pro-actief naar te vragen.

Bijlage 2. Resultaten enquête juni 2022

Vlak voor de zomervakantie nodigden we de raadsleden van gemeente Maashorst uit om via een online enquête mee te denken over de raadscommunicatie. 8 raadsleden hebben de vragen beantwoord. Voor een volledig overzicht van de resultaten, zie: <https://xntxsfmt0uk.typeform.com/report/c5QA4nFe/Bbrflqz6gmot1Ss2>

De belangrijkste resultaten van de enquête zijn:

- De meeste respondenten zijn niet tevreden over de externe communicatie van de gemeenteraad tot nu toe.
- Inwoners horen weinig van de raad.
- Belangrijkste doelen van raadscommunicatie volgens de respondenten:
 - Betrokkenheid van inwoners vergroten
 - Vertrouwen in het lokale bestuur vergroten.
- Belangrijkste communicatiekanalen voor raadscommunicatie volgens de respondenten:
 - Gemeentepagina in de lokale weekbladen
 - Een app met informatie over de gemeente(raad)
 - Sociale media
 - Website
- De gemeenteraad zou volgens de respondenten de volgende informatie moeten bieden:
 - Informatie over participatie- en inspraakmogelijkheden
 - Besluiten van het gemeentebestuur
 - Inhoudelijke duiding over geagendeerde raadsvoorstellen
- De gemeentepagina van Land van Cuijk wordt door één respondent genoemd als goed voorbeeld van heldere, eenvoudige raadscommunicatie.
- De huidige raadsbijdrage op de gemeentepagina's in de weekbladen scoort gemiddeld een 7 op een schaal van 10.
- De meeste respondenten zijn neutraal tot tevreden over de raadsinformatie op de website van de Maashorst. Eén respondent opteert voor een eigen raadssite en één suggereert toevoeging van een knop 'waarover is/wordt besloten?'
- De meeste respondenten zijn neutraal tot tevreden over de raadsinformatie op <https://maashorst.bestuurlijkeinformatie.nl> Ter verbetering stelt men voor:
 - Info over de raadsleden
 - Extra informatie over wat de raad nog meer doet naast vergaderen
- De meeste respondenten zijn neutraal tot tevreden over de Facebook-pagina van de gemeente.
- Berichten van de raad op sociale media scoren gemiddeld een 4.9 op een schaal van 10.
- Gewenste sociale mediakanalen zijn volgens de respondenten:
 - Facebook
 - Instagram
 - Twitter
 - YouTube
 - LinkedIn (één respondent)
- Via sociale media kan volgens de respondenten het beste het volgende worden gedeeld:
 - Actuele informatie (kort, relevant) over geplande werkzaamheden en besluiten
 - Uitnodigingen om deel te nemen
- Suggesties ter verbetering van de raadscommunicatie:
 - Jongeren meer betrekken/informereren (vlog)
 - Eigen website raad (één respondent).